

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNÍT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov
EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNÍT**

Mgr. Viera Beňková

Meduška

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava
Autor UZ: <Mgr. Viera Beňková>
Kontakt na autora UZ: <ZŠ Blatné Remety>
Názov: <Meduška>
Rok vytvorenia: <2014>
Oponentský posudok vypracoval: Ing. Jana Križanovičová

ISBN 978-80-8052-909-3

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

Úlohy na komunikáciu a čítanie s porozumením	4
Opis obrázka.....	5
Brainstorming, Cinquain	6
Akrostich, Činnosť včely	7
Eskimácka pošta, Brainwriting.....	8
Rozbor textu	10
Slovesá	11
Význam slov, slovných spojení	12
Synonymá, antonymá, prirovnania	13
Príbeh o šťastí	14
Hranie rolí	15
Dramatizácia rozprávky	15
Spisovatelia.....	15
Ilustrátori	16
Vymaľuj si včeličku	17
Básnici , Zdrobneniny, Kniha vytvorená očami a rukami detí	18
Venovanie, Želanie, Pod'akovanie.....	19

PL - Meduška (Elena Čepčeková)

Literárny text: *Elena Čepčeková: MEDUŠKA* (autorská rozprávka)

1. Úlohy na komunikáciu a čítanie s porozumením:

1. Po prečítaní textu odpovedajte na nasledujúce otázky a vypracujte ich aj písomne:

a) Páčila sa vám rozprávka? Zakrúžkuj svoju odpoveď: a) ÁNO b) NIE

b) Svoju odpoveď zdôvodni jednou vetou. Napíš ju a nahlas prečítaj spolužiakom.

.....

c) Rozhodni o aký text ide. Správne odpovede zakrúžkuj a svoje odpovede zdôvodni:
(umelecký text, vecný text, poézia, próza, ľudová rozprávka, autorská rozprávka)

d) Ako sa príbeh začína?

e) Doplňte, čo je hlavnou témou príbehu?

Ž _ V _ T CH _ O _ Á _ I _ O _ A ICH P _ IA _ E _ S _ V _

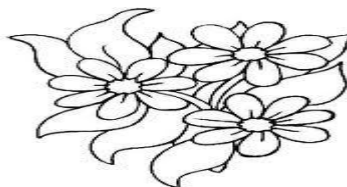
f) Porozmýšľajte a napíšte, ako inak by sa mohol príbeh začať. Svoje vety prečítajte pred spolužiakmi:

g) Koho autorka v rozprávke považuje za hlavnú postavu? Napíšte do oválu.

OmalovánkyZadarmo.sk

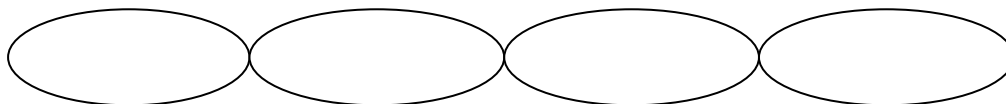
OmalovánkyZadarmo.sk

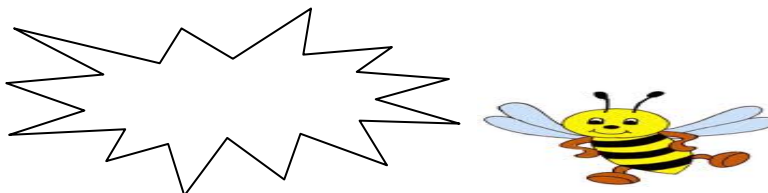
h) Aké postavy vystupujú v tejto rozprávke? Charakterizujte ich:

KLADNÉ	ZÁPORNÉ
REÁLNE	FIKTÍVNE
HLAVNÉ	VEDĽAJŠIE

i) Vpíšte do bublín mená chrobáčikov:

j) Ako pomenovala autorka včelu vo svojej rozprávke? Napíš jej meno.

k) Porozmýšľajte a povedzte, prečo autorka pomenovala včielku MEDUŠKOU?

l) Môže podľa vás včela ublížiť človeku? Odpoveď zakrúžkuj: a) ÁNO b) NIE

m) Kedy a ako môže ublížiť?

n) Ako by ste riešili vzniknutú situáciu vy?.....

o) Čo by sa stalo, keby nebolo včiel?.....

p) Poštípala vás už niekedy včela?

2. Opis obrázka

a) Pozri sa na obrázok, ktorý namaľoval ujo ilustrátor. Povedz, čo vidíš na obrázku?)

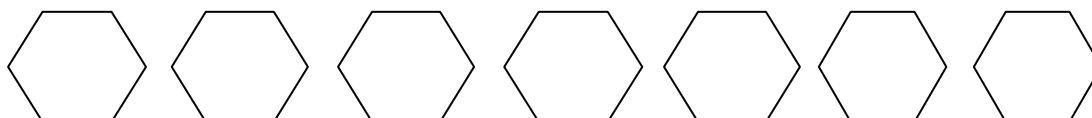
b) Porozprávaj, čo robia zvieratká a veci na obrázku.

c) Čo sa na obrázok nezmestilo? Tvor nové slová:

q) Ktoré zvieratká mohli pobeťovať po lúke?

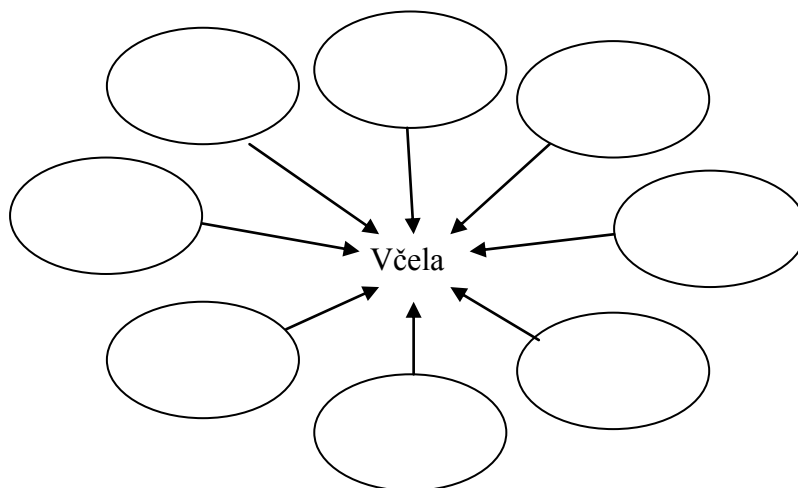

r) Poznáte niekoho, kto má rád včely? Ako sa volajú ľudia, ktorí sa zaoberajú chovom včiel a výrobou medu? Doplňte:

3. Brainstorming

(Porozmýšľajte a napíšte do bublín slová súvisiace s predchádzajúcim motivačným rozhovorom, ako aj slová, ktoré vás k danej téme (včela) momentálne napadnú.)

4. Cinquain

(Slovo včela ponúka veľa možností vytvoriť krátku báseň. Vedeli by ste napísať päťveršovú báseň s východiskovým slovom VČELA o tom aká bola, čo robila a čo pre nás znamená? Pracujte podľa nasledujúcich pokynov. 😊)

1. Verš: podstatné meno: VČELA
2. Verš: opis témy – dve prídavné mená
3. Verš: vyjadruje dej – tri slovesá
4. Verš: vyjadrenie emocionálneho vzťahu k téme – veta zo štyroch slov
5. Verš: synonymum

5. Akrostich

(Na začiatkové písmená doplň slová, ktoré súvisia so slovom včela a Meduška).

V - M -

Č - E -

E - D -

L - U -

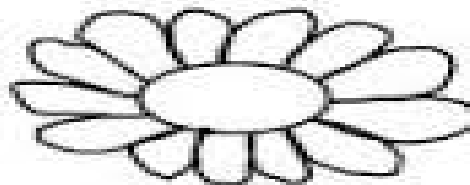
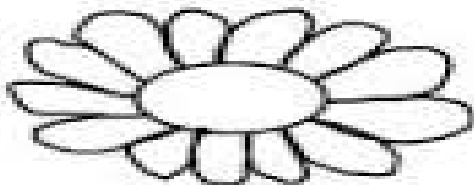
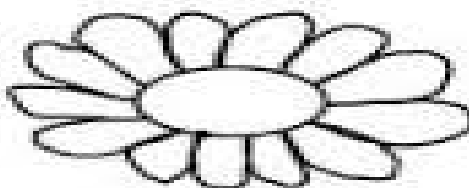
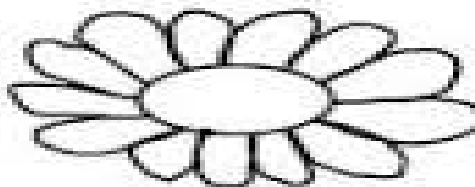
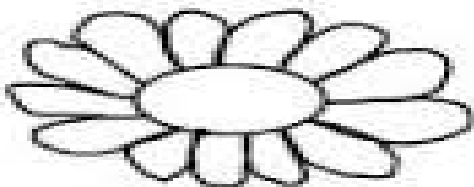
A - Š -

K -

A -

6. ČINNOSTĚ VČELY

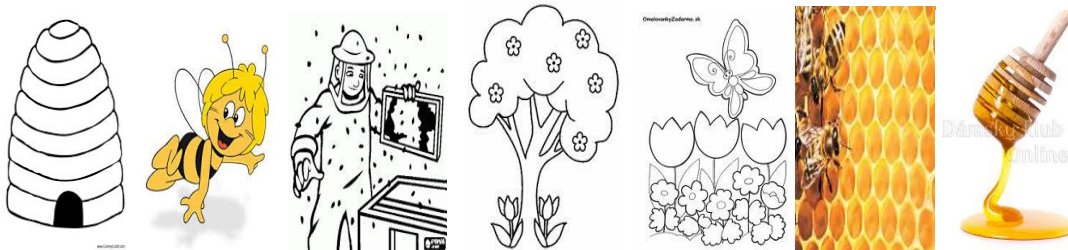
(Vpíš do kvetín, čo robí včela? Opakujeme slovesá.)

7. Eskimácka pošta

(Pokúste sa vytvoriť vety na základe daných obrázkov a prečítať eskimácku poštu.

Vytvorte príbeh rozprávky na základe obrázkov a vašej fantázie a napíšte ho.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Brainwriting:

- a) Porozmýšľajte, ktoré motívy z prečítanej autorskej rozprávky nachádzate alebo nenachádzate vo svojom súčasnom živote a vyjadrite k nim svoj hodnotiaci postoj. Pracujte v skupinách. Hľadajte čo najviac tém a postojov k nim.)

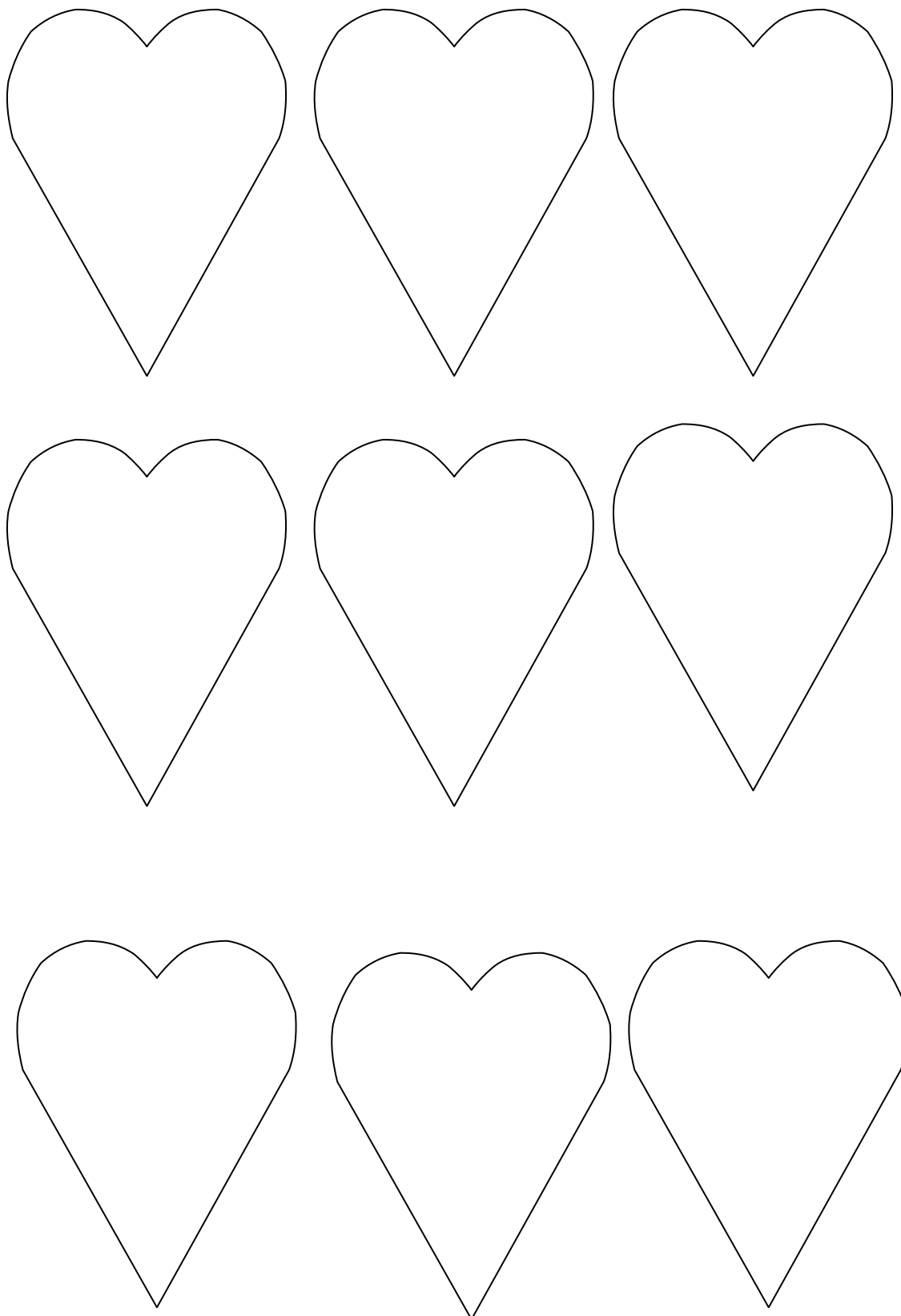
(Např.: Význam včely pre prírodu a ľudí, vzťah k nej, atď.)

Môj hodnotiaci postoj k problému:

Kladný:

Záporný:

b) Chceli by ste byť včelou? Vysvetlite prečo áno a prečo nie. Svoje odpovede zapíšte do lupienkov kvetu, z ktorých si potom vytvoríte kvet.

9. Rozbor textu – všetko písomne zaznamenajte

- a) O čom je táto rozprávka?
- b) Kde sa odohráva príbeh tejto rozprávky?.....
- c) Ktoré chrobáčky vystupujú v rozprávke?.....
- d) Čo robila Meduška, keď ju navštívil tesárik?
- e) Akú činnosť vykonávala lienka?
- f) Čo robil tesárik?
- g) Čo robili lienka s Meduškou na lúke?
- h) Mohol by sa takýto príbeh odohrať aj v živote ľudí?
- i) Mohli by ste aj vy veriť, poskakovať a dupať na lúke?
- j) Čo by ste robili na lúke vy?
- k) Čo sa prihodilo lienke?.....
- l) Prečo jej odvialo bodkovanú zásterku?
- m) Našiel sa niekto, kto by jej pomohol? Kto to bol?
- n) Môže sa aj v skutočnosti prihodiť ľuďom niečo, že by potrebovali pomoc iných?
- o) Čo napríklad? Odpovedzte.
- p) Ktoré dobré vlastnosti má včelička?.....
- q) Ktoré zlé vlastnosti mal Tesárik?
- r) Napíšte svoje dobré a zlé vlastnosti:

MOJE DOBRÉ VLASTNOSTI:

.....

.....

MOJE ZLÉ VLASTNOSTI:

.....

.....

- s) Písomne zaznamenajte, prečo lienka ronila slzy?
- t) Čo urobil vietor?
- u) Čo sa stalo so zásterkou s najkrajšími bodkami?
- v) Čo robili lienka s Meduškou, keď zafúkal silný vietor?.....
.....
- w) Ako sa zachoval tesárik vo chvíli, keď preľaknutá lienka vykrikla?
- x) Ako riešili situáciu lienka s Meduškou, keď im vietor odniesol bielizeň?
.....
- y) Kto im prišiel na pomoc?
- z) Ako vyriešil situáciu mravec? Čo urobil?

10. Slovesá

(Vyhľadajte v texte slová, ktoré vyjadrujú činnosti, ktoré chrobáčky vykonávali a ktoré vykonávajú a zapíšte ich do tabuľky na základe otázok:

- a) Čo robili lienka s Meduškou na lúke?
- b) Čo robí tesárik, Meduška a lienka teraz?
- c) Čo budú chrobáčky robiť s odviazatou zásterkou, ktorá spadla do jamy? Túto odpoveď vymysli sám a doplň do tabuľky:

Čo robili?

Čo robia teraz?

Čo budú robiť?

11. Význam slov, slovných spojení: (Vysvetlite význam slov, slovných spojení.)☺

a) pochyтали – polapali

Doplň tieto slová do vety podľa rozprávky.

.....,, lenže tá najkrajšia zásterka s najväčšími bodkami spadla do hlbkej jamy.

b) Aj ty si niekoho alebo niečo lapil?.....

b) lapil – nelapil

Čo si lapil?

c) Vysvetlite, čo znamenajú vety:

Lapit' vtáčka na lep.

Nalapať ho na hruškách.

d) Dané slovesá z textu rozprávky roztried' podľa toho, čo sa s nimi dialo, čo sa s nimi deje teraz a čo sa bude diať. Slová vpíš do tabuľky.

Perie, vykrikla, dupkali, vyhráva, poskakovali, bude zachraňovať, bude skákať,

Činnosti, ktoré ste roztriedili, zapíšte podľa toho:

Čo sa dialo?	Čo sa deje teraz?	Čo sa bude diať?

11. Synonymá

(Spoj čiarou slová, ktoré patria k sebe.)

polapali	potrhá
vyhrával	pochytali
ronila	hral
zoderie	plakala

(Prirad' k daným slovám slová s rovnakým významom.)☺

ronila -, vzdychal -, horieť -

12. Antonymá

(Vytvor slová s opačným významom)

skrčiť' -, musí -, prišla -

13. Prirovnania

a) (Hľadajte v skupine **A** a **B** časti prirovnaní, ktoré patria k sebe a spojte ich čiarou.)

A	B
Bzučí	ako slon.
Lieta	ako hrach.
Vznáša sa	ako fakľa.
Horí	ako včela.
Dupoce	ako víchor.
Roní slzy	ako pierko.

b) Kedy môžete byť usilovní ako včela?

.....

c) Čo ešte môže človek zodrat'?

- d) Napíš, či môže byť deň ako umytý a kedy to podľa teba je?
- e) Napíš, kedy môžu ľuďom horieť líca ako fakľa?
- f) Kedy sa zvykne hovoriť, že roní slzy ako hrach?

Vždy pamätaj na tých, ktorí ti pomohli, aby si neronil slzy a nehoreli ti líca od hanby.

- g) Priradte, aké máte pocity, keď:

Pozitívne pocity

Negatívne pocity

roníte slzy, keď lietate ako víchor, keď dupocete ako slon, keď vám horia líca ako fakľa

14. Príbeh o šťastí

(Vymyslíte krátky príbeh o tom, čo robíte, keď ste šťastní alebo nešťastní.)

1. OPÍŠ – Opíšte, kedy ste šťastní, kedy ste nešťastní.
2. POROVNAJ – Čo robíš, keď si šťastný a keď si nešťastný.
3. ASOCIUJ – Dotýka sa šťastie aj nešťastie všetkých ľudí?
4. ANALYZUJ – Prečo si niekedy šťastný a niekedy aj nešťastný?
5. APLIKUJ – Uveď príklady, pri ktorých si šťastný a neroníš slzy.
6. ARGUMENTUJ – Zdôvodni potrebu viac sa zaujímať o to, aby ľudia neronili slzy.

.....

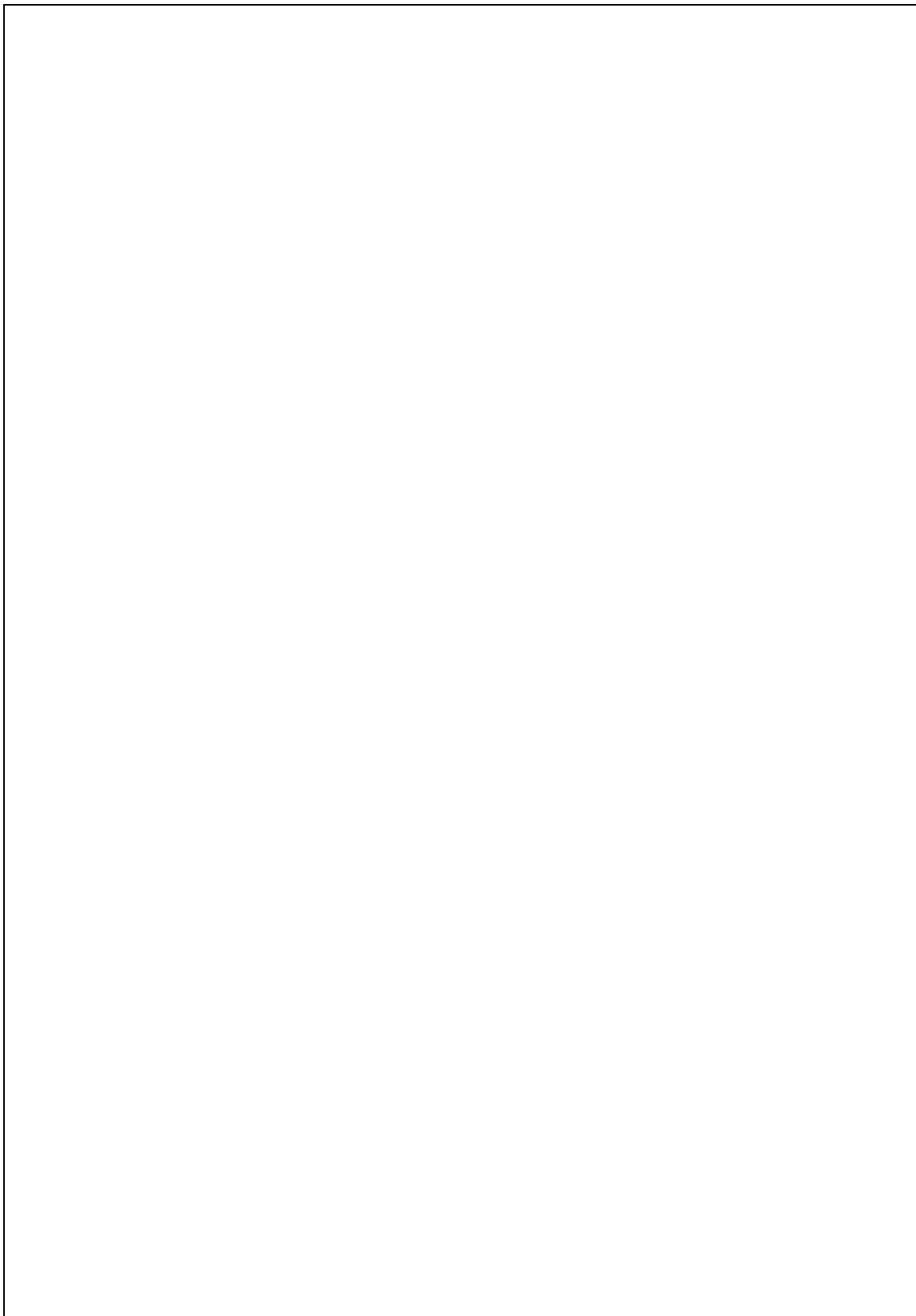
.....

.....

(Prečítaj text spolužiakovi. Popros ho, aby ti povedal, na čo si zabudol. Pozorne si prečítaj jeho príbeh. Prečítaj príbeh nahlas pred celou skupinou.)

15. Hranie rolí

(Pokúste sa nakresliť obrázok na základe prečítanej rozprávky).

19.Vymaľuj si včeličku

20. Básnici

(Skúste vytvoriť štvorveršovú báseň s témou včela.)

.....

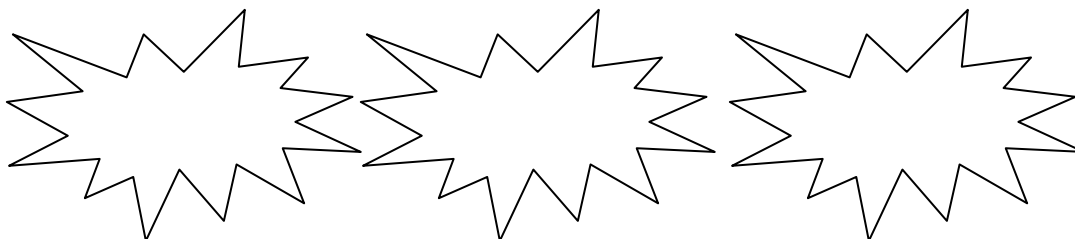
.....

.....

.....

21. Zdrobneniny

Vytvorte zdrobneniny od slova včela a napíšte ich:

22. Meduška očami a rukami detí

(Vytvorte na základe prečítanej rozprávky, svojej fantázie a tvorivosti vlastnú knihu s venovaním a želaním.)

Už sa na ňu veľmi teším,

Vaša MEDUŠKA!

23. Venovanie

(Napíšte venovanie pre toho, komu chcete knihu podarovať. Po vystrihnutí a nalepení si ho ozdobte podľa svojej fantázie.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

24. Želanie

(Napíšte želanie tomu, komu túto knihu darujete. Aj želanie si vystrihnite, nalepte a krásne ozdobte.)

25. Pod'akovanie spisovateľke

(Porozmýšľajte, za čo by ste sa poďakovali pani spisovateľke a svoje poďakovanie napíšte v závere vašej knihy.)

.....

26. Ukážka jednej takejto knihy - Meduška očami a rukami detí

(Môžete si ju pozrieť na):

<http://www.zborovna.sk/kniznica.php?action=download&save=1&id=163152>

